

JAARVERSLAG 2018

**VERENIGING LERAREN
SCHOOLMUZIEK**

Inhoudsopgave

Voorwoord _____	3
VLS: visie, missie en strategie _____	4
Sector Primair Onderwijs _____	4
Méér Muziek in de Klas	
Sector Voortgezet Onderwijs _____	4
Examenbesprekingen	
VMBO Bovenbouw	
Stichting ‘Sterk Muziekonderwijs VO’	
Sector HBO _____	5
O2DM en KVDO	
Studentzaken	
Overstijgende thema’s _____	6
Curriculum.nu	
Zzp’ers als beroepsgroep	
Diverse vragen	
Vakbond en arbeidsvoorwaarden _____	7
FvOv (Federatie van Onderwijsvakorganisaties)	
CAO’s	
Arbeidsvoorwaarden	
Onderwijskamer	
Strategisch Beraad Kunstvakken (SBK)	
Media _____	9
Nieuwsbrief en website	
Kunstzone	
Verlag over de financiën van de VLS in 2018 _____	10
Ontvangsten	
Uitgaven	
Reserveringen	
Kascommissie	
Curriculum.nu	
Verloop van het ledenaantal	
Financieel overzicht 2018 _____	14
Eigen vermogen	
Balans	
Organisatiestructuur 2018 _____	16
Algemeen bestuur	
Bestuursmedewerkers	
Onderwijscoöperatie	
Bureau VLS	

Voorwoord

Geachte leden en andere belangstellenden,

Hierbij bieden wij u ons Jaarverslag 2018 aan. Zowel wat de betrokkenheid bij landelijke ontwikkelingen betreft als op financieel gebied kunnen we op een actief jaar terugkijken.

In dit Jaarverslag leggen we verantwoording af over de voornemens uit 2017 en 2018. We zetten de vertrouwde thema's door in de komende periode. De VLS is niet meer weg te denken als betrouwbare partner in het veld van de vakorganisaties, bij de examenbesprekingen, curriculumontwikkeling, studie- en inspiratiedagen en expert-bijeenkomsten. De vakoverstijgende vernieuwingen worden mede door de VLS uitgedragen en gesteund met alle aandacht voor de kwaliteit, eigenheid en mogelijkheden van het vak muziek binnen alle sectoren van het onderwijs.

Hartelijke dank gaat uit naar mijn mede bestuursleden, de bestuursmedewerkers en actieve leden. Dank voor jullie inzet voor en betrokkenheid bij de VLS. We hebben als vereniging bijgedragen aan beweging ten aanzien van kwaliteit van muziek in alle sectoren van het onderwijs en werken door om die koers voort te zetten.

De toekomst van het muziekonderwijs maken we samen!

Namens het bestuur,
Reyer Ploeg, voorzitter

Utrecht, 1 mei 2019

VLS: visie, missie en strategie

In het beleidsplan heeft het bestuur haar visie als volgt verwoord: de VLS staat voor betekenisvol en kwalitatief hoogstaand muziekonderwijs binnen en buiten de school. Zowel kinderen vanaf de pre-schoolse leeftijd als volwassenen en senioren hebben recht op muziekonderwijs dat gegeven wordt door betrokken en gekwalificeerde docenten in een goed geoutilleerde en veilige omgeving.

Op alle mogelijke plekken waar de bestuursleden participeren wordt er hard gewerkt om deze visie uit te dragen. In dit jaarverslag wordt daar verantwoording over afgelegd zowel door de verschillende portefeuillehouders als door het bestuur als geheel.

Op 22 september heeft het VLS-bestuur een ‘Inspiratiedag’ georganiseerd waar muziekdocenten uit alle praktijken aan mee hebben gedaan. Deze dag legde de basis om de VLS ‘opnieuw uit te vinden’ en de resultaten zijn te vinden in het nieuwe beleidsplan 2019, welke bij dit jaarverslag gevoegd zal worden.

Sector Primair Onderwijs

Méér Muziek in de Klas

Het muziekonderwijs in het PO staat volop in de belangstelling en is volop in ontwikkeling. Enerzijds worden door de subsidieregelingen voor basisscholen en pabo's allerlei initiatieven genomen en processen in gang gezet om het muziekonderwijs te verbeteren, onder meer door stichting Méér Muziek in de Klas. Anderzijds is muziekonderwijs onderdeel van het leergebied Kunst en Cultuur waar in het kader van Curriculum.nu het curriculum voor het PO en VO wordt herzien. De VLS is bij beide ontwikkelingen betrokken bij het geven van feedback op producten die mede op basis van de VLS-visie tot stand kwamen.

Concreet betekende dit voor de VLS betrokkenheid bij de landelijke conferentie op 1 november in Akoesticum met als thema ‘Kwalitatief goed muziekonderwijs’.

Sector Voortgezet Onderwijs

Examenbesprekingen

Ook in 2018 organiseerde de VLS de examenbesprekingen muziek (oude stijl) voor vwo, havo en vmbo-tl/gl. Samen met VONKC en BDD organiseerden we de examenbesprekingen kunst.

Muziek

De examenbesprekingen muziek vonden plaats op 28 mei in het Amadeus Lyceum in Vleuten. Het aantal deelnemers van de besprekingen was ten op zichte van vorige jaren constant: ongeveer 30 docenten vmbo, 60 docenten havo en 60 docenten vwo. Opvallend was dat het woord ‘bijvoorbeeld’ is gebruikt in de correctievoorschriften bij antwoorden waar meerdere antwoorden mogelijk zijn en het correctievoorschrift niet uitputtend is. Dat maakt dat de inmiddels gevleugelde term ruim interpreteren niet meer hoeft te worden gebruikt in de verslagen van de examenbesprekingen. Wederom een mooi voorbeeld van de wisselwerking tussen de makers van de examens en de examenbesprekingen.

Kunst Algemeen

Op 28 mei vonden de examenbesprekingen kunst voor havo plaats, op 30 mei die van VWO. Net zoals voorgaande jaren vonden deze weer plaats op verschillende locaties (Amsterdam, Utrecht, Arnhem, Tilburg). Ook deze examenbesprekingen zijn goed bezocht.

VMBO Bovenbouw

De werkgroep vmbo-bovenbouw is dit jaar 1 keer bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst was men enthousiast over wat er is gedaan, maar zoekend naar hoe verder. De ontwikkelingen van Curriculum.nu, die wellicht een ander programma zullen opleveren lijken het proces te stagneren, maar aan de andere kant is er de behoefte om dat juist voor te zijn.

De bovenbouwnotitie die begin 2019 geschreven gaat worden is hier weer een vervolg op en wordt gedragen door een groot deel van de werkgroep.

Daarnaast is er contact geweest met de Music+ Academy om samen te kijken naar het muziekonderwijs in het vmbo. Zij starten begin 2019 een scholing voor muziekdocenten die het vmbo-examen willen starten op hun school. In de toekomst, wellicht als de VLS-Academy wordt gerealiseerd zijn hier mogelijkheden om het muziekonderwijs in het vmbo meer tot zijn recht te laten komen.

Stichting ‘Sterk Muziekonderwijs VO’

De Stichting Sterk Muziekonderwijs heeft aan het begin van het jaar contact gezocht om samen op te trekken in hun project De Kracht van de Leerling. De stichting heeft ambities als het gaat om professionalisering van muziekonderwijs die we onderschrijven. Met het project wil de stichting ervoor zorgen dat de muziekdocent van meer feedback wordt voorzien over de lessen die hij geeft en daarmee aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling te geven. Concreet betekent dit dat er een vragenlijst ontwikkeld wordt die is ingebed in een lessenserie die door muziekdocenten kan worden behandeld in de eigen lessen. Daarnaast worden er door de stichting regionale netwerken opgezet zodat er intervisie plaats kan vinden. De VLS werkt mee aan dit project door middel van ondersteuning in de communicatie en het opzetten van de regionale netwerken.

Sector HBO

O2DM en KVDO

In het bestuur zijn drie leden aanwezig die betrokken zijn bij de Opleidingen Docent Muziek (ODM) aan de Conservatoria. Een bestuurslid neemt ook deel aan het landelijk overleg (O2DM) welke de opleidingen met regelmaat voeren om de inhoud te bepalen en onderling af te stemmen.

Vanuit het O2DM is de VLS ook aanwezig bij de vergaderingen van het KVDO (Netwerk KunstVak Docenten Opleidingen), waardoor haar betrokkenheid bij de kunstvakdocentenopleidingen van andere kunstdisciplines is geborgd. Op zowel vakinhoudelijk gebied als waar het gaat om de status van de huidige Bacheloropleidingen voor het beroep, heeft de VLS deelgenomen aan diverse overleggen. Er is bij PO-zaken altijd direct overleg met de Netwerk Muziekdocenten Pabo (NMP) en met Gehrels Muziekeducatie.

Studentzaken

Tijdens de studiedagen die O2DM (Overleg Opleidingen Docent Muziek) voor 3e jaars organiseert laat de VLS haar gezicht zien om de studenten warm te maken voor de Vereniging. Daarnaast worden alle nieuwe studenten altijd verwelkomt met een in het eerste jaar gratis lidmaatschap en exemplaar van Kunstzone.

Het is nog niet gelukt een student te interesseren voor het bestuurslidmaatschap maar er wordt nog steeds actief naar uitgekeken.

Overstijgende thema's

Curriculum.nu

Nadat vorig jaar besloten is mee te doen aan de curriculumherziening is in 2018 een ontwikkelteam Kunst & Cultuur van start gegaan. Drie keer heeft het ontwikkelteam een tussenproduct opgeleverd en hebben leden van de VLS hier gezamenlijk feedback op gegeven. Wat opvalt is het hoge abstractieniveau van de tussenproducten. Ook is er veel sprake van begripsverwarring. Dat maakt het feedback geven een tijdrovend en ingewikkeld proces. Naarmate de feedbackrondes vorderen nemen steeds minder muziekdocenten de moeite mee te doen aan dit proces. Wat ook niet meehelpt is dat veel feedback niet terug te zien is in bijgestelde tussenproducten, het lijkt er dus op alsof er weinig met de feedback gebeurt.

Daarnaast is de VLS op verzoek van Curriculum.nu gestart met de voorbereidingen om een bovenbouwnotitie te schrijven om inhoudelijke punten mee te geven voor de bovenbouwwakken en examens.

De belangrijkste redenen om in Curriculum.nu te participeren zijn voor de VLS:

- Het huidige onderwijscurriculum houdt te weinig rekening met en maakt te weinig gebruik van de veranderde omgeving waarin de leerling van nu opgroeit, ten opzichte van jaren geleden toen het huidige curriculum is ontwikkeld;
- Concretisering van de kerndoelen is hard nodig, met name in het PO en de onderbouw VO;
- De wens van een betere doorlopende leerlijn;
- Verankering van de impulsregeling 'Méér Muziek in de Klas' in het PO;
- Een grondige herziening van het examenprogramma VMBO en Havo/VWO (oude stijl);
- De onwenselijkheid van de huidige tweedeling van de twee examenvakken die naast elkaar blijven bestaan (oude en nieuwe stijl).

Bij aanvang hebben we ook enkele zorgen geuit:

- De invulling van het proces was nog niet concreet genoeg;
- Het motief van Curriculum.nu om te starten met ontwikkelteam Kunst & Cultuur verschilt van onze motieven voor wat betreft de samenhang in het leergebied: wat de VLS betreft is dit geen doel op zich, doordat het eigene van het vak door een veralgemenisering over verschillende kunstdisciplines heen geweld aan gedaan kan

worden. Dit blijkt uit de jarenlange ervaring die we in ons leergebied al hebben opgedaan. Ook raakt samenhang en vakoverstijgend werken al snel het 'hoe' en niet het 'wat' waardoor je op de stoel van de scholen gaat zitten. Bovendien blijkt de samenhang met het huidige curriculum ook al heel goed mogelijk, dus daarvoor is geen verandering nodig.

De redenen om mee te doen en de zorgen werden ook door de kunstvakverenigingen BDD en VONKC onderschreven.

In 2018 heeft de VLS feedbackloops georganiseerd en aan de gezamenlijke adviesbijeenkomsten met de kunstvakken deelgenomen. Tot een gezamenlijk advies is het nog niet gekomen. De intensieve samenwerking versterkt wel de kwaliteit van de afzonderlijke adviezen en verbetert de positie van het gezamenlijk belang.

Zzp'ers als beroepsgroep

De in 2018 ingezette vernieuwingen binnen de VLS worden voor een gedeelte bepaald door het groeiend aantal zzp'ers onder muziekdocenten. De VLS vermoedt dat de huidige muziekdocent een meer hybride bestaan heeft. Arbeidscontracten op scholen voor VO zijn over het algemeen kleiner dan vroeger, waardoor de activiteiten die in de andere uren worden verricht belangrijker worden. Ook vermoeden wij dat er meer muziekdocenten werkzaam zijn in de groeiende sector PO. Deze contracten zullen ook vaker gebaseerd zijn op factuurbasis. Deze ontwikkelingen dienen verder onderzocht te worden.

Sinds september 2018 is er officieel een helpdesk zzp-zaken. Allerd van den Bremen is daarvoor telefonisch en per e-mail bereikbaar. Vragen ontstaan vaak door eerder contact via Facebook groepen, maar staan soms ook op zichzelf. Er is nog niet veel gebruik van gemaakt, wat een aantal vragen oproept voor 2019. Weten leden deze service te vinden? Is er wel vraag naar? Hoe staan muziekdocenten die geen lid zijn hier tegenover?

De VLS heeft zich aangesloten bij een op te richten Creatieve Coalitie. Doordat hier veel partijen bij betrokken zijn zal deze pas begin 2019 een feit zijn.

Diverse vragen

Via de mailbox bereiken de VLS vele soorten vragen om rechtspositionele steun en vakinhoudelijke kwesties. In 2018 ging het bijvoorbeeld wat een inhoudelijke vraag over de beschikbaarheid van een voorbeeldplan voor de invoering van het examenvak in de Havo. Ook de inrichting van een muzieklokaal is aan de orde geweest. Ook veel collega-muziekorganisaties vragen om plaatsing van evenementen op onze website oa. voor de jaarlijkse muziekwedstrijd van het Concertgebouw.

Vakbond en arbeidsvoorwaarden

FvOv (Federatie van Onderwijsvakorganisaties)

Halverwege 2018 is dan eindelijk de stap gezet waar al zo lang over gesproken werd, een nieuwe bestuursstructuur voor de FvOv. Er is sindsdien een bestuur van vijf verkozen bestuurders die regelmatig vergaderen over alle lopende gesprekken met daarnaast een ALV waarin alle verenigingen vertegenwoordigd zijn en op basis van notities over verschillende onderwerpen die het bestuur voorlegt de lijnen uitzet. Daarnaast wordt ook over actuele onderwerpen gesproken. De vice-voorzitter Remko Littooi is toegetreden als bestuurslid. Voor de VLS maakt Ria Frowijn deel uit van de ALV-FvOv.

In 2018 is er veel aandacht geweest voor de opdracht aan scholen om in gesprek met het personeel, als gevolg van de Wet Beroep Leraar, een Professioneel Statuut vast te stellen waarin de professionele autonomie van leraren wordt vastgelegd. Dit is gebeurd in samenwerking met AOb en CNVO. Met het aantreden van een nieuw kabinet, het steeds prominenter optreden van de lerarenvertegenwoordiging rondom het lerarenregister en onvrede over het register breed in het onderwijs, is de politieke steun voor de Onderwijscoöperatie en het lerarenregister weggevallen, is de subsidie gestopt en wordt er gewerkt aan het opheffen van de OC. Het register is voorlopig niet meer verplicht.

In samenwerking met andere partijen is er rondom de examencorrectie en adviestabel met data voor correctoren en de roep om aandacht voor faciliteiten van de correctoren gemaakt.

De Ontwikkelteams vanuit Curriculum.nu zijn van start gegaan en leveren in 2019 hun producten af.

CAO's

PO: het actietraject is in 2018 voortgezet en heeft voor leraren nieuwe functies met hoger salaris opgeleverd naast de werkdrukmiddelen die voor het hele PO al in 2017 zijn toegezegd.

VO: er is een nieuwe cao afgesloten met daarin de opdracht om voor het schooljaar 2019-2020 per volledige baan 50 uur vrij te spelen voor ontwikkeltijd ten koste van de lessentaak (lestijd en voor/nawerk) om zo de werkdruk te verminderen en tijd te creëren die node mist voor ontwikkeling.

Arbeidsvoorwaarden

In 2018 is een aantal leden begeleid bij het ontbinden van de arbeidsovereenkomst. Relatief veel vragen hadden betrekking op inzet van persoonlijk (senioren)budget, de jaartaakinvulling/werkdruk in relatie tot overbelasting bij ziekte en afbouw naar een pensioenuitkering.

Onderwijskamer

De Onderwijskamer is een orgaan binnen de FvOv waar de verenigingen elkaar op onderwijsinhoudelijke thema's spreken en waar ruimte is voor uitwisseling van informatie en standpunten. De Onderwijskamer adviseert na iedere bijeenkomst het bestuur van de FvOv en maakt het verslag openbaar via de website van de FvOv. In 2018 stonden vrijwel alle bijeenkomsten hiervan in het teken van Curriculum.nu.

Strategisch Beraad Kunstvakken (SBK)

Het LKCA vormde samen met de voorzitters van VONKC en VLS de agendacommissie van het strategisch beraad. In de loop van het jaar werd onder andere gesproken over de onderwijsontwikkelingen bij Curriculum.nu en de conversietabel. En over het beleid van de minister.

Media

Nieuwsbrief en website

Er zijn dit jaar veel interessante nieuwsberichten op de website verschenen, het is gelukt de website goed actueel te houden. De meest interessante berichten verschijnen ook in een nieuwsbrief naar leden, waarvan er dit jaar 6 zijn verschenen. Het aantal leden dat we met de nieuwsbrief bereiken blijft nog steeds een beetje groeien.

Kunstzone

Aad de Been was als penningmeester lid van het bestuur van de Stichting Kunstzone. Mariska Dittmer, namens de VLS lid van het bestuur heeft na het verstrijken van haar 3e bestuurstermijn afscheid genomen. Erik Bogers heft haar plaats in het bestuur ingenomen. De vacature, die is ontstaan na het afscheid van Nicky Selen is ook in 2018 niet ingevuld.

Op 11 oktober vond de algemene jaarvergadering plaats. Daarbij waren de besturen van de betrokken vakverenigingen, waaronder de VLS aanwezig. Vanuit de VLS zijn verschillende agendapunten ingebracht: een betere herkenbaarheid voor muziekdocenten, een meer structurele communicatie tussen de VLS en de Kunstzoneredactie.

In 2018 is er door de VLS 3 bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van de nieuwe rubriek 'Lidstaat'. Dit heeft geresulteerd in 3 korte artikelen.

Bestuurslid Benno Spieker fungeert vanaf 2018 als contactpersoon tussen muziekredactie en VLS-bestuur.

Verslag over de financiën van de VLS in 2018

2018 is voor de VLS een positief jaar geweest wat betreft de financiële situatie, maar er zijn zorgen voor de (financiële) toekomst.

Ontvangsten

De inkomsten uit contributies daalden in 2018 t.o.v. 2017 met 1,7%. Het aantal volwaardige leden is in 2018 t.o.v. 2017 gedaald. Hier staat wel een vergroting van het aantal studentleden tegenover. Ook het aantal postactieve leden stijgt (2018: 93 / 2017: 78). Het postactief lidmaatschap is sinds 1.1.2014 gratis, volgens het besluit van de ALV in juni 2014. Er gaan (steeds) meer muziekdocenten met (keuze)-pensioen. Het is goed te merken dat deze postactieve leden zich nog betrokken voelen bij de VLS.

In 2018 hebben 14 leden een korting aangevraagd op de contributie, in totaal voor € 1.080 (In 2017: 20 leden, totaal korting € 1.695. In 2016: 26 leden, totaal korting € 2220. In 2015: 21 leden, totaal korting € 1.630.)

Zoals elk jaar is er in september 2018 actie ondernomen om studenten, die volgens de ledenadministratie afgestudeerd zijn, te informeren over de status van het lidmaatschap. Dit heeft geresulteerd in een 20tal volwaardige leden m.i.v. 1 januari 2019. Een tiental studentleden heeft gemeld dat zij nog studeerden. De VLS heeft een scan van de collegekaart ontvangen. Jammer genoeg heeft ook een aantal studentleden opgezegd. Deze actie heeft een positief effect op de te ontvangen contributies in 2019.

De examenbesprekingen muziek kenden een overschot, mede dankzij het grote aantal niet-leden dat ook dit jaar aanwezig was. Een aantal hiervan is tijdens de besprekingen lid geworden.

Onder 'overige netto-bedrijfsopbrengsten' vallen de Govakmiddelen (vakbondsmiddelen). Deze zijn in 2018 hoger uitgevallen voor de VLS omdat een groter deel al in het boekjaar 2018 ontvangen is. De verwachting is dat het totaal aan Govakmiddelen over 2018 lager uit zal vallen dan in voorgaande jaren. Het ledental steeg in 2018 iets, maar procentueel was die stijging kleiner dan die van de andere verenigingen; daardoor valt het bedrag per lid gemiddeld lager uit.

In 2018 waren er nog enkele (onverwachte) kleine nabetalingen van de Govakmiddelen over 2015, 2016 en 2017; deze zijn in 2018 opgenomen onder Buitengewone baten (€ 5.239). Er wordt in 2019 nog een klein bedrag aan Govakmiddelen over 2017 en 2018 verwacht.

De nog te verwachten bedragen op 31.12.2018 (vorderingen) bestaan uit de op 1 januari 2019 bijgeschreven rente over 2018. Daarnaast heeft 1 lid begin 2019 de contributie over 2018 betaald.

De VLS heeft een spaarrekening bij de betaalrekening bij de ING. De penningmeester zet ontvangen gelden zo spoedig mogelijk op deze spaarrekening. De renteontvangsten zijn, ondanks het hogere spaartegoed, door de steeds lagere rentestand verder gedaald.

Uitgaven

De vrijstellingen voor de bestuursleden die voor (bestuurs)activiteiten imperatief verlof bij hun werkgever/schoolbestuur hebben gekregen, zijn in 2018 t.o.v. 2017 verhoogd.

Deze verhoging hangt samen met de stijgingen die in de CAO's opgenomen zijn. Dit is conform de landelijke regeling voor imperatieve verloven.

Er zijn minder uitgaven geweest voor het imperatief verlof van de voorzitter, i.v.m. langdurige ziekte in 2017. Dit is ook in januari 2018 nog het geval geweest.

De abonnementen op vakbladen die voor de arbeidsvoorwaarden nodig zijn, zijn vanaf 2011 alleen ten laste van de VLS gekomen. De arbeidsvoorwaarden werden in die tijd door Remko Littooij ook voor leden van VONKC behartigd. Met VONKC is in 2017 een afspraak gemaakt om een evenredig deel van de kosten voor de abonnementen uit het verleden in 2017 en 2018 met de VLS te delen.

Onder de uitgaven voor de vakbond in 2018 vallen de lagere afdrachten voor de CMHF op: de contributie voor de afdracht aan de VCP is gedaald met € 3,65 per lid. De afdrachten aan de CMHF en de FvOv zijn wel iets gestegen i.v.m. de stijging van het ledenaantal.

De uitgaven voor Kunstzone bestaan uit het aandeel van de VLS in de productiekosten en de vergoeding voor de redactieleden. Dit laatste bedrag kent een kleine jaarlijkse verhoging die samenhangt met de verhoging van de imperatieve verloven.

De uitgaven voor PR activiteiten in 2018 zijn lager uitgevallen, er waren voor het onderhoud van de website minder uren nodig.

Er wordt meer digitaal gecorrespondeerd met de VLS, wat een daling in de portokosten tot gevolg heeft.

In 2018 zijn er bij de overige uitgaven nauwelijks verrassingen geweest. De bedragen lagen grotendeels in de lijn van de resultaten van 2017 en de begroting 2018.

De nog te betalen bedragen over 2018 hebben betrekking op rekeningen die op 2018 van toepassing waren, maar die pas begin januari 2019 zijn ontvangen, en dus in 2019 betaald zijn.

Reserveringen

Om financiële problemen in de toekomst op te kunnen vangen en ook om investeringen te kunnen doen, heeft de penningmeester in 2016 voorgesteld om € 60.000 van het geld op de betaalrekening als (minimaal) weerstandsvermogen (reservering) aan te houden voor onvoorziene uitgaven in de toekomst. Hierbij kan gedacht worden het voeren van een gerechtelijke procedure, en zodat, in het geval inkomsten laat komen bv. van de Govak, de VLS wel aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. De ALV heeft hiermee ingestemd tijdens de vergadering eind mei 2017. Dit bedrag is op 31 december 2018 beschikbaar.

De uitgaven voor PR zijn in 2018 € 6.000 onder de begroting gebleven. Er is in 2018 al hard gewerkt aan de versterking van de vereniging, maar de uitgaven hiervoor zullen pas in 2019 en 2020 gerealiseerd worden. Het bestuur stelt voor om het in 2018 niet uitgegeven bedrag hiervoor te reserveren.

Kascommissie

De kascommissie, benoemd tijdens de ALV van juni 2018, bestaat uit de leden Jos Herfs en Nicky Selen. Zij zijn in mei 2019 met de penningmeester bijeengekomen om de boeken over 2018 te controleren en hebben daarover een positieve verklaring afgegeven.

Daarnaast heeft ook het accountantskantoor van Kempen een accountantscontrole over de boeken van 2018 uitgevoerd en daarover een samenstellingsverklaring afgegeven.

Het boekjaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat van € 15.950,87, dat ten goede komt aan het eigen vermogen.

Curriculum.nu

Curriculum.nu heeft in 2018 voor alle vakverenigingen eenzelfde bedrag voor dezelfde soort activiteiten ter beschikking gesteld. Hierdoor kon de VLS de activiteiten die in 2017 al uitgevoerd moesten worden, goed begroten. In december 2017 kon de subsidieaanvraag van € 14.380 hiervoor worden ingediend. In maart 2018 is dit bedrag door de VLS ontvangen.

De uitgaven in 2017 voor de ontwikkeling van de visie en een gedeelte van de deelname aan de selectiecommissie voor Curriculum.nu bedroegen in totaal € 2.520,32. Hiervoor is o.a. een ledenraadpleging gehouden op 25 november in het Amadeuslyceum in Vleuten.

In 2018 zijn daarnaast uitgaven verricht voor de feedbackloopings, en samenwerking met de andere vakverenigingen in de kunstvakken.

Van de subsidie in 2018 is een klein deel nog niet uitgegeven: € 1.561. Dit bedrag komt ten goede aan de voortzetting van Curriculum.nu in 2019 (een extra feedbacklooping en de notitie over het vak muziek in de bovenbouw, waarvoor in 2019 nog subsidie wordt ontvangen).

Financiële afwikkeling subsidie Curriculum.nu in 2017 en 2018

	Subsidie	Realisatie 2017	Realisatie 2018
A. Ontwikkeling visie	€ 7.509,24		
Uren penvoerder		€ 41,80	€ 1.458,20
Debat (zaalhuur en catering) 25.11.2017		€ 871,20	€ 0,00
Reiskosten deelnemers debat		€ 270,36	€ 0,00
Overige verblijfkosten		€ 103,25	
Bureaunkosten, tel, repro		€ 45,00	
Reiskosten bestuur		€ 229,41	
Uren visie-ontwikkeling			€ 2000,00
Eindredactie visie			€ 423,50
<i>Totaal</i>	€ 7.509,24	€ 1.561,02	€ 3.881,70
C. Deelname selectiecommissie	€ 2.355,84		
Uren penvoerder		€ 903,02	€ 896,98

Bureaunkosten, tel, repro, representatie		€ 25,88	
Reiskosten		€ 30,40	
<i>Totaal</i>	€ 2.355,84	€ 959,30	€ 896,98
B. 3 Feedbackloopings en dialoogserie	€ 4.515,36	€ 0,00	
Uren			€ 3.525,00
Overleg andere kunstvakver. 3 x			€ 771,05
Eindredactie 3 x			€ 726,00
Reiskosten en telefoonkosten			€ 497,64
<i>Totaal</i>	€ 4.515,36		€ 5.519,69
	Totaal	Uitgegeven	Resterend
Subsidie resterend, toegevoegd aan subsidie te besteden in 2019	€ 14.380,44	€ 12.818,69	€ 1.561,75

Verloop van het ledenaantal

	1.1.2015	1.1.2016	1.1.2017	1.1.2018	1.1.2019
Leden	518	511	518	500	478
Studentleden	162	177	201	206	181
Overige leden (incl.postactieven)	131	142	155	174	185
<i>Totaal</i>	<i>811</i>	<i>830</i>	<i>874</i>	<i>880</i>	<i>844</i>

In 2018: verwelkomde de VLS 59 nieuwe leden, ontving de VLS 93 opzeggingen waarvan 12 leden die met pensioen gingen en zijn er 2 leden overleden.

Financieel overzicht 2018

	2018		2017		2016	
	Resultaat	Begroot	Resultaat	Resultaat	Resultaat	Resultaat
Inkomsten						
Contributies	€82.444	€84.000	€83.865		€83.145	
Studiedagen/ examenbesprekingen	€ 1.200	€ 1.000	€ 1.150		€ 875	
Overige bedrijfs- opbrengsten*	€51.442	€51.000	€47.564		€42.968	
Curriculum.nu (2018)	€14.380					
<i>Totaal ontvangen</i>	€ 149.467	€ 136.000	€ 132.579		€ 126.988	
Uitgaven						
Vereniging	€16.029	€17.650	€ 9.804		€16.745	
Vakbond	€33.938	€39.500	€37.890		€36.411	
Kunstzone	€41.452	€41.100	€41.340		€40.938	
Facilitaire Ondersteuning	€27.167	€27.000	€27.166		€26.173	
PR en Werving, website	€ 7.731	€13.750	€ 8.261		€ 8.111	
Studiedagen/ examenbesprekingen	€ 591	€ 2.000	€ 513		€ 1.452	
Curriculum.nu (alleen 2018)	€11.860		€ 2.520			
<i>Totaal bedrijfskosten</i>	€ 138.768	€ 141.000	€ 127.494		€ 129.830	
Bedrijfsresultaat	€ 10.698	-€ 5.000	€ 5.085		-€ 2.842	
Rentebaten	€ 13	€ 125	€ 69		€ 152	
Rentelasten		€ 0	€ 1		€ 0	
Overige netto opbrengsten	€ 5.239	€ 4.400	€12.474		€ 7.941	
Resultaat	€ 15.951	-€ 475	€ 17.627		€ 5.251	

*onder 'overige bedrijfsopbrengsten' vallen de Govakopbrengsten

Eigen vermogen

Eigen vermogen	2018	2017	2016
Stand per 1 januari	€ 68.812	€ 51.186	€ 45.935
Resultaat boekjaar	€ 15.951	€ 17.627	€ 5.251
Stand per 31 december	€ 84.763	€ 68.812	€ 51.186

Balans

Activa	31-12	31-12	Passiva	31-12	31-12
	2018	2017		2018	2017
Vorderingen	€ 173	€ 791	Ondernemingsvermogen	€ 84.763	€ 68.812
Liquide middelen	€ 89.058	€ 71.393	Vooruitontvangen bedragen	€ 0	€ 0
			Kortlopende schulden	€ 4.468	€ 3.372
Totaal	€ 89.231	€ 72.184	Totaal	€ 89.231	€ 72.184

Organisatiestructuur 2018

Algemeen bestuur

Reyer Ploeg	voorzitter, algemene coördinatie
Remko Littooi	vice-voorzitter, arbeidsvoorwaarden, bestuur FvOv
Eleonore Riksen	penningmeester
Ria Frowijn	secretaris
Erik Bogers	VO, media, bestuur Kunstzone
Aad de Been	kunsteducatieve instellingen, muziekscholen, bestuur Kunstzone
Allerd v. den Bremen	PO en zzp
Benno Spieker	PO en HBO, contactpersoon muziekredactie Kunstzone
Thijs Spook	VO, VMBO en Summerschool

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de voorzitter, vice-voorzitter, secretaris en penningmeester.

Bestuursmedewerkers

Clara Legêne	webredactie
Mariska Dittmer	secretaris bestuur Stichting Kunstzone
vacature	bestuurslid Kunstzone

Onderwijscoöperatie

Frits Mennen	Lid Leraren Adviesraad

Bureau VLS

p/a Jan Verschaeren Kluppelshuizenweg 32 7608 RL Almelo
 m: info@vls-cmhf.nl t: 0546-491745 (tussen 16.00 uur en 19.00 uur)